

1-1066 57

AGRONOMISCH- HISTORISCH JAARBOEK

EERSTE DEEL

UITGAVE VAN DEN
STUDIEKRING VOOR DE
GESCHIEDENIS VAN DEN LANDBOUW

AUGUSTUS 1940

H VEENMAN & ZONEN - WAGENINGEN

CENTRALE LANDBOUWCATALOGUS

0000 0900 3647

Landbouwhogeschool
RISCHE GESCHIEDENIS
Wageningen

INHOUD

1. Jaarverslag van den Studiekring voor de Geschiedenis van den Landbouw door Ir. J. A. van der Loeff.
2. Iets over de Friesche rundveestal door L. Hofstra.
3. Het onderzoek der Hyacinthenziekten. Een episode uit het ~~prae-historische~~ ^{phyto-pathologische} tijdvak door Ernst H. Krelage.
4. Tabakscultuur in Nederland door Dr V. R. IJ. Croesen †.
5. Natuurbeschermingsnummer: Bescherming van belangrijke elementen in ons landschap door de Contact-Commissie inzake Natuurbescherming — De wetenschappelijke zijde van het natuurbeschermingsvraagstuk door Prof. Dr Th. Weevers — De plaats van de in het wild levende dieren in het landschap door J. Drijver — De belangen van het natuurschoon in verband met die van het toerisme en de recreatie door H. de Bordes — De verzorging van het landschap in verband met ontginningen door Ir F. W. Malsch — Discussie over deze inleidingen — Samenvatting van het gesprokene door Ir J. P. van Lonkhuyzen — Conclusie, opgesteld als resultaat van de besprekingen. De bescherming der prae-historische monumenten door Dr Ir W. A. J. Oosting.
6. De Münstersche Vogelwagen door R. Houwink Hzn.
7. Ledenlijst.

VOORBERICHT

Het eerste deel van het Agronomisch-Historisch Jaarboek ziet hierbij het licht.

Een aantal artikelen zijn gebundeld, waarvan enkele slechts zijdelings verband houden met de geschiedenis van den landbouw.

Aangezien echter de Natuurbeschermingsdag tot stand kwam met medewerking van onzen studiekering, meenden wij goed te doen dit volledig natuurbeschermingsnummer op te nemen.

Aan de redactie van het Tijdschrift over Plantenziekten zij dank gebracht voor het welwillend afstaan van een aantal overdrukken van het belangrijke artikel van den Heer Krelage.

Wij wekken onze leden op, om door het leveren van bijdragen en door het opwekken van anderen tot het op schrift stellen van historische studies, ons jaarboek steeds meer te maken tot het orgaan voor agronomisch-historische gegevens.

Het doet ons genoeg te kunnen mededeelen, dat het jaarboek verzorgd is door de Firma H. Veenman & Zonen te Wageningen, wier bedrijf volkomen vernietigd was, doch die met nieuwe energie haar werkzaamheden te Wageningen hervat heeft.

LEDENLIJST VAN DEN STUDIEKRING VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DEN LANDBOUW

Bestuur:

- Dr Ir W. A. J. Oosting, Dennenlaan 2, Bennekom, Voorzitter.
Ir J. A. van der Loeff, Hertenaan 8, Bennekom, Secretaris.
N. G. Addens, A 19, Bellingwolde.
A. H. G. van Arkel, Catharinastraat 13, Meppel.
Ir F. W. G. Pijls, Markt 72, Didam.

Leden:

- N. G. Addens, A 19, Bellingwolde.
A. H. G. van Arkel, Catharinastraat 13, Meppel.
Ir Th Arts, Westerweg C 238, Heiloo.
Ir J. W. Bakker, Kerkpad 80, Heemse.
G. J. Blink, Buurtweg 93, Wassenaar.
Dr Ir M. J. Boerendonk, Riouwstraat 181, Den Haag.
Ir W. Burdet, Willem III laan 10, Laren N.H.
Prof. Ir B. v. d. Burg, Rijksstraatweg 102, Wageningen.
Ir T. W. G. Dames, Feithweg 12 P, Buitenzorg.
J. Diekerich, Postjeskade 223 II, Amsterdam W.
Mr. P. Dieleman, Rouaansche Kaai 51, Middelburg.
Ir. J. W. van Dijk, p/a. Bodemkundig Instituut, Buitenzorg.
Prof. Dr C. H. Edelman, Hinkeloordsche weg 6, Wageningen.
Ir H. M. C. Frings, Weltertuintstraat 54, Welten bij Heerlen.
J. W. Gonggrijp, Schubertstraat 37, Amsterdam.
Ir W. F. van Heemskerk Düker, Soeterwoudsche Singel 81, Leiden.
J. H. van Heteren, Groot Breedslag, Maurik.
Ir J. A. W. van Heusden, Jacob Catsstraat 49, Hengelo O.
Ir H. J. van Houten, Hertenaan 7, Bennekom.
J. Hulshuisman, Nieuw-Amsterdam.
Ir A. Hylkema, Rijkszuivelconsulent, Zutphen.
Ir L. J. A. de Jonge, Hartenscheweg 26, Bennekom.
Ir A. H. Joustra, Den Haag.
Katholiek Ned. Boeren- en Tuindersbond, L. Vijverberg 16, Den Haag.
Ir A. Kerkhof, Oude Deventerweg B 612, Zwolle.
Tj. B. E. Kielstra, Lyceumplein 69, Den Haag.
P. L. Kleijburg, Nieuwe Uitleg 12, Den Haag.
Ir C. Koeman, Uiterweg 86, Aalsmeer.
Ir A. J. Kop, Liberta, P. K. Perlanaän, S.O.K.

- Ir J. Koster, Soember Bopong, Pasirian O/L. Java.
 A. Kruidhof, Rijkssstraatweg 87a, Wageningen.
 H. Lindeman, Keizersgracht 517, Amsterdam-C.
 Ir J. A. van der Loeff, Hertenlaan 8, Bennekom.
 Ir S. L. Louwes, Wittenburgerweg 118, Wassenaar.
 N.V. Cultuur-Maatschappij „Loverendale, Serooskerke (Walcheren), B 47.
 Ir J. Manschot, Oude Gracht 129, Utrecht.
 Ir J. B. Mijs, Langeweg, Sommelsdijk.
 Dr Ir W. A. J. Oosting, Dennenlaan 2, Bennekom.
 Ph. van Ophoven, Well (L.)
 Ir P. Polderman, Van Heemstralaan 67, Arnhem.
 Ir F. W. G. Pijls, Markt 72, Didam.
 Ir H. van Rees, Prins Hendriklaan 50, Hoofddorp (Haarlemmermeer).
 Ir J. B. Ritzema van Ikema, Frisia State, Zwolle.
 Ir J. J. L. de Rooij, Nassaulaan 26, Ginneken.
 Ir G. Rooyackers, Koninginnestraat 41, Breda.
 Dr. J. H. Sebus, Frans Halsstraat 27, Utrecht.
 Ir Jos. Segers, Stationsplein 5, 's-Hertogenbosch.
 Ir J. Siebenga, Rijkssstraatweg 113, Wageningen.
 Ir S. Smeding, Nassauplein 8, Alkmaar.
 Ir A. M. Söhngen, Schiebroekscheweg 47 B, Rotterdam.
 Ir C. Staf, Izaak Evertslaan 16, Arnhem.
 Ir W. Stehouwer, Praediniussingel 41, Groningen.
 Ir C. G. P. Stevens, Floris Grypstraat 27, Den Haag.
 Ir A. G. Swart, Prof. Magnuslaan 11, Utrecht.
 A. Terpstra, „Kruisberg”, Doetinchem.
 Ir J. Tinselboer, A 436, St. Oedenrode.
 Ir G. Veenstra, Directeur v. d. Rijkslandbouwwinterschool, Meppel.
 Ir J. B. Vries, Beekbergen.
 Dr D. M. de Vries, Edescheweg, Bennekom.
 Prof. Dr O. de Vries, Quintuslaan 5, Groningen.
 Ir D. de Waal, Rijkssstraatweg 31, Wageningen.
 Dr M. de Waal, Bergstraat 6, Wageningen.
 P. A. E. van Wijland, c-o- „Kendeng Lemboe”, Glen-More, O/L., Java.

OVERDRUK

UIT HET LANDBOUWKUNDIG TIJDSCHRIFT, MAANDBLAD VAN HET
NED. GENOOTSCHAP VOOR LANDBOUWWETENSCHAP.

52ste JAARGANG No. 636

APRIL 1940

Jaarverslag van den Studiekring voor de Geschiedenis van den Landbouw,

Afdeeling van het Ned. Genootschap voor Landbouwwetenschap.

Het verslag van den Studiekring voor de Geschiedenis van den Landbouw, dat hier volgt, loopt over de periode 22 Maart—31 December 1939.

Naar aanleiding van een voorstel van een Commissie van het Genootschap voor de studie van de Geschiedenis van den Landbouw, werd de „Studiekring voor de Geschiedenis van den Landbouw” gesticht in de Algemeene Vergadering van het Genootschap op 22 Maart 1939.

Daarbij werd bepaald, dat de Commissie, bestaande uit de H.H. N. G. Addens, A. H. G. van Arkel, Prof. Ir. B. v. d. Burg, Dr. Ir. W. A. J. Oosting en Ir. F. W. G. Pijls, waaraan als secretaris was toegevoegd Ir. J. A. v. d. Loeff, als eerste bestuur zou optreden.

Voorzitter van dit bestuur werd Dr. Ir. W. A. J. Oosting, Secretaris-~~Penningmeester~~ Ir. J. A. van der Loeff.

In het Maart/April-nummer van het Landbouwkundig Tijdschrift werd de stichting bekend gemaakt; in hetzelfde nummer werd een antwoordkaart ingelegd, waarmee leden van het genootschap zich als lid konden opgeven. Een 40-tal leden trad toen toe.

Nadat op 27 Juni een bestuursvergadering had plaats gevonden te Wageningen, waarin de plannen voor het komende jaar besproken werden, werd op 28 Juni 1939 te Wageningen in de Bestuurskamer van Junushoff een ledenvergadering gehouden. In deze vergadering hield Ir. C. Koeman te Aalsmeer een inleiding over het Museum voor Bloembollenteelt te Limmen, waarop een geanimeerde discussie volgde.

Bij de erop volgende rondvraag werd o.m. besproken het opsporen en blijvend deugdelijk opbergen van waardevolle archiefstukken, de kans van verloren gaan van deze stukken en het belang van correspondentie met erfgenamen, die vaak onwetend zijn van de groote historische waarde.

De Studiekring nam deel aan de 10de Ned. Landbouweek op 28 Juli 1939; de Voorzitter hield in een reeks voordrachten over bescherming van belangrijke elementen in ons landschap een voordracht over: „Prehistorische en historische cultuurmonumenten in het landschap”, en over: „De oudheden in den grond”. Op deze voordrachten volgde onder leiding van den Voorzitter een demonstratie van een typencollectie van oudheidkundige vondsten in het gebouw van het Landbouwmuseum.

In den loop van het jaar trad Prof. Ir. B. v. d. Burg af als bestuurslid als gevolg van te drukke werkzaamheden, waardoor

Z.H.G. niet voldoende tijd aan het bestuur meende te kunnen besteden. Het bestuur betreurt dit zeer en dankt hierbij Prof. v. d. Burg voor de warme belangstelling, welke hij steeds voor den kring heeft betoond. In de volgende ledenvergadering zal in deze vacature worden voorzien.

Een begin werd gemaakt met een kaartsysteem van literatuur van de geschiedenis van den landbouw.

De Kring telde eind 1939 61 leden, waaronder 4 buiten-leden. Het plan was de laatste categorie door propaganda uit te breiden. Dit plan is wel voorbereid, doch door de buitengewone tijdsomstandigheden nog niet uitgevoerd. Het Bestuur meende beter te doen, deze praktische activiteit voorloopig op te schorten tot wat rustiger tijden.

Van het Ned. Genootschap voor Landbouwwetenschap werd een subsidie groot *f* 50.— ontvangen; in totaal werd geïnd en is nog te innen over 1939 *f* 283,75, waartegenover *f* 60,62 aan uitgaven staan. Er blijft dus nog *f* 223,13 over, waaruit echter de kosten van het Agronomisch-Historisch Jaarboek bestreden moeten worden. Ook bovengenoemd kaartsysteem zal nog aanzienlijke uitgaven met zich mee brengen.

Het is dus gewenscht, dat er meer leden komen en meer giften ontvangen worden, opdat het werk van den Kring op vruchtbare wijze voortgezet kan worden.

De Secretaris:

Ir. A. VAN DER LOEFF.

Bennekom, 30 Maart 1940.